

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 265/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa

, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Mišlinom,

Južná trieda 9, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36Ek/3347/2025 z 26. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. februára 2026 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím okresného súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadost'učinenie 1 600 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ ako advokát zastupoval v občianskom súdnom konaní pred Okresným súdom Rožňava sp. zn. 5C/56/2016 žalovaného

3. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5C/56/2016 zo 17. decembra 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. januára 2020, bola žalobcovi uložená povinnosť uhradiť trovy konania 300,24 eur žalovanému, a to v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia na účet právneho zástupcu žalovaného. Toto uznesenie bolo vydané takmer tri a pol roka po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

4. Keďže žalobca nesplnil dobrovoľne svoju povinnosť uhradiť trovy konania, sťažovateľ podal 20. decembra 2025 návrh na vykonanie exekúcie na okresnom súde vo vlastnom mene ako oprávnený.

5. Uznesením okresného súdu sp. zn. 36Ek/3347/2025 z 30. decembra 2025 vyšší súdny úradník návrh na vykonanie exekúcie zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vykonanie exekúcie, pretože advokát nie je oprávnený vymáhať trovy konania vo vlastnom mene.

6. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote sťažnosť.

7. Uznesením okresného súdu sp. zn. 36Ek/3347/2025 z 26. januára 2026 bola sťažnosť zamietnutá s tým, že okresný súd sa stotožnil s právnym záverom vyššieho súdneho úradníka.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podstatou argumentácie sťažovateľa je skutočnosť, že podľa jeho názoru je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné.

9. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd vychádzal z judikatúry k Občianskemu súdnemu poriadku účinnému do 30. júna 2016, a to z uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co 77/02 z 9. mája 2002 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 122/03 z 24. apríla 2004.

10. Podľa sťažovateľa § 263 ods. 1 CSP zaviedol tzv. advokátsky prísudok, ktorý zakladá samostatný hmotnoprávny nárok advokáta voči povinnej strane a oprávňuje advokáta vymáhať tento nárok vo vlastnom mene. Sťažovateľ poukázal na to, že citovaná judikatúra bola vydaná pred účinnosťou Civilného sporového poriadku a vzťahuje sa na právnu úpravu, ktorá neobsahovala § 263 ods. 1 CSP. Civilný sporový poriadok zavedením explicitnej úpravy advokátskeho prísudku zmenil právny koncept, ktorý platil za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Podľa sťažovateľa staré právne závery nemôžu platiť na zmenenú právnu úpravu.

11. Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd v napadnutom rozhodnutí aplikoval judikatúru k Občianskemu súdnemu poriadku, citoval odbornú literatúru k Civilnému sporovému poriadku selektívne a arbitrárne, pričom napriek existencii uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 589/2024 zo 7. novembra 2024 nedospel k správne právnemu záveru. V tomto rozhodnutí ústavného súdu sa uvádza, že z § 255 ods. 1 CSP vyplýva, že osobou oprávnenou na náhradu trov konania môže byť len strana sporu. Ustanovenie § 263 ods. 1 CSP upravuje len platobné miesto, čím sleduje ochranu záujmov advokáta tým, že je určený ako prijímateľ trov právneho zastúpenia. Inými slovami, náhrada konkrétnej výšky trov právneho zastúpenia je vždy pohľadávkou strany sporu, ktorej bola priznaná. Podľa sťažovateľa ústavný súd v citovanom rozhodnutí neriešil otázku procesnej legitimácie advokáta na vymáhanie trov konania, ale otázku hmotnoprávneho nároku, teda komu pohľadávka v konečnom dôsledku patrí. Ústavný súd nepovedal, že advokát nie je prijímateľom plnenia podľa exekučného titulu. Z toho, že pohľadávka hmotnoprávne patrí strane sporu, logicky nevyplýva, že advokát určený ako prijímateľ podľa § 263 CSP nemôže toto plnenie procesne vymáhať.

12. Navyše ústavný súd v citovanom rozhodnutí riešil úplne inú skutkovú situáciu, v ktorej sa advokát pokúšal získať trovy konania, ktoré vôbec neboli prisúdené právoplatným rozhodnutím súdu. Ústavný súd správne konštatoval, že taký nárok neexistuje. Vo veci, ktorá je predmetom tejto ústavnej sťažnosti, však trovy konania boli právoplatne prisúdené uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5C/56/2016 zo 17. decembra 2019, pričom sťažovateľ je v tomto uznesení výslovne označený ako prijímateľ plnenia formuláciou „na účet právneho zástupcu žalovaného“. Ide teda o úplne inú právnu situáciu, na ktorú citované rozhodnutie ústavného súdu nedopadá a jeho mechanická aplikácia je nesprávna.

13. Podľa sťažovateľa ak zaviazaná strana v zmysle exekučného titulu má plniť do rúk právneho zástupcu, potom právny zástupca logicky musí byť oprávnený toto plnenie nielen prijať, ale aj vymáhať, inak by pojem „plnenie do rúk“ nemal žiaden právny ani praktický zmysel.

14. Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením mu bolo úplne odopreté právo na prístup k exekučnému konaniu, a tým aj k vynúteniu právoplatného súdneho rozhodnutia. Sťažovateľ disponuje právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, ktorý ho výslovne označuje ako prijímateľa plnenia. Napriek tomu mu súd odoprel možnosť domáhať sa jeho vynútenia.

15. Podľa sťažovateľa exekučný titul výslovne určuje, že trovy konania sa majú uhradiť na účet právneho zástupcu žalovaného, čím priamo označuje sťažovateľa ako prijímateľa plnenia. Súdy však uzavreli, že napriek tomuto priamemu označeniu v exekučnom titule sťažovateľ nie je oprávnený vo vlastnom mene požadovať plnenie. Tento právny záver vedie k absurdnej situácii, v ktorej exekučný titul priamo určuje sťažovateľa ako prijímateľa plnenia, avšak sťažovateľ toto plnenie nemôže vymáhať vo vlastnom mene, čím sa exekučný titul stáva fakticky nevykonateľným alebo vykonateľným len s nepomernými ťažkosťami.

16. Takýto výklad okresného súdu podľa sťažovateľa vracia právnu úpravu späť do stavu pred prijatím Civilného sporového poriadku, aplikuje staré právne závery na novú úpravu a popiera deklarovaný účel zákonnej úpravy, ktorým bolo práve vyriešenie problematiky advokátskeho prísudku.

17. Sťažovateľ argumentuje tým, že napadnuté rozhodnutie zastáva čisto formalistický výklad, podľa ktorého by sťažovateľ musel získať novú plnú moc od pôvodného klienta, ktorý sa nachádza v Domove sociálnych služieb, podať návrh na vykonanie exekúcie v mene klienta. Tento postup je neúmerne komplikovaný, pretože vyžaduje viacero právnych úkonov a komunikáciu s klientom v zariadení sociálnych služieb. Je tiež neefektívny, keďže predlžuje vymáhanie pohľadávky. Takýto výklad je v rozpore s účelom § 263 ods. 1 CSP, ktorý mal práve eliminovať potrebu riešiť vzájomný vzťah advokáta a klienta, čo sa týka vymáhania trov konania.

18. Podľa sťažovateľa je narušený princíp právnej istoty tým, že ak je v exekučnom titule označený ako prijímateľ plnenia s formuláciou „na účet právneho zástupcu žalovaného“, primerane mohol očakávať, že môže toto plnenie nielen prijať v prípade dobrovoľného splnenia, ale aj vymáhať v prípade jeho nesplnenia.

19. Cieľom právnej úpravy § 263 ods. 1 CSP bolo chrániť záujmy advokáta tak, aby nebol odkázaný výlučne na platobnú morálku svojho klienta, zjednodušiť postup pri vymáhaní trov konania eliminovaním potreby prevodov medzi klientom a advokátom a predísť prípadným sporom

medzi advokátom a klientom o rozdelenie vymožených trov konania. Všetky tieto ciele by zostali nenaplnené, ak by sa § 263 ods. 1 CSP vykladal spôsobom, ktorý zastáva okresný súd.

20. Správna konštrukcia advokátskeho prísudku podľa § 263 ods. 1 CSP spočíva v rozlíšení medzi hmotnoprávnou a procesnoprávnou rovinou. Z hľadiska hmotného práva pohľadávka na náhradu trov konania naďalej patrí strane sporu, teda klientovi, ktorý bol v základnom konaní úspešný. Z hľadiska procesného práva je však advokát zákonom určený ako prijímateľ plnenia tejto pohľadávky. Dôsledkom tohto zákonného určenia je, že advokát má procesné oprávnenie nielen prijať plnenie v prípade jeho dobrovoľného splnenia, ale aj toto plnenie požadovať a v prípade potreby vymáhať priamo proti povinnej strane.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

21. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok, práva pokojne užívať svoj majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu), základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu.

22. Z podstaty sťažnostnej argumentácie vyplýva subjektívna nespokojnosť sťažovateľa s riešením otázky zamietnutia návrhu na vykonanie exekúcie o vymoženie priznanej náhrady trov konania podaného priamo advokátom (nie stranou sporu zastúpenou advokátom).

23. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

24. Ústavný súd teda skúmal, či sa okresný súd odchýlil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem, a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu s ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom.

25. Z napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že v porovnaní s Občianskym súdnym poriadkom sa precizovala úprava, aby nebolo sporné, že advokát je len príjemcom trov konania. Civilný sporový poriadok, čo sa týka tzv. prísudku, resp. platobného miesta priznanej náhrady trov, vychádza z konceptu, že advokát predstavuje tzv. platobné miesto náhrady trov konania. Toto ustanovenie bolo zavedené do Civilného sporového poriadku kvôli tomu, aby sa predchádzalo sporom, komu treba plniť trovy konania. Ďalší režim trov konania závisí od prípadných dohôd medzi klientom a advokátom podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ak je strana v spore zastúpená advokátom a súd prisúdi náhradu trov konania vždy strane sporu (nie advokátovi), len strana sporu má právo podať proti rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania odvolanie, resp. sťažnosť proti rozhodnutiu o výške náhrady trov konania. To isté platí pre aj pre vymoženie priznanej sumy náhrady trov konania v exekučnom konaní. Advokát nie je oprávnený trovy konania vymáhať vo vlastnom mene, keďže súd priznáva náhradu trov konania strane sporu (nie advokátovi) a uvádza povinnosť zaplatiť ju advokátovi, ktorý stranu v spore zastupoval, ako prijímateľovi tejto náhrady (bod 13 odôvodnenia).

26. Ústavný súd považuje za ústavne udržateľný záver okresného súdu, ktorý vychádzal z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 MCdo 9/2008 z 26. októbra 2010, ako aj uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 574/2013-12 z 11. septembra 2013, podľa ktorého postup súdu je správny, keď prisúdi náhradu trov konania strane sporu a uvedie povinnosť zaplatiť ju advokátovi, ktorý stranu v spore zastupoval ako prijímateľovi tejto náhrady. Trovy konania prisúdené účastníkovi zastupovanému advokátom za zastupovanie v súdnom konaní je účastník, ktorému bola uložená ich náhrada, povinný zaplatiť advokátovi. Ak to povinný dobrovoľne nesplní, advokát nemôže podať návrh na výkon rozhodnutia vo vlastnom mene, ale len ako zástupca účastníka, ak má splnomocnenie na podanie tohto návrhu. Už uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu a ústavného súdu sú aplikovateľné aj na § 263 ods. 1 CSP.

27. Názor okresného súdu, podľa ktorého v prípade priznania náhrady trov konania strane sporu sa advokát strany stáva len platobným miestom na zaplatenie trov konania, nie však účastníkom konania, považuje ústavný súd za ústavne konformný. Uvedenie advokáta v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania nezakladá advokátovi procesnú legitímáciu na podanie návrhu na vykonanie exekúcie. Nárok na náhradu trov konania sa priznáva podľa Civilného sporového poriadku len strane sporu. Jej zástupca (advokát) nie je aktívne procesne legitimovaný vo vlastnom mene vymáhať náhradu trov konania priznanú strane sporu, ktorú v súdnom konaní zastupoval.

28. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd rozhodol vo veci zamietnutia sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie v intenciách právnych predpisov spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný excés a ani zásah do označených práv sťažovateľa. Odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd považuje za dostatočné a ústavne konformné, a teda nevyžadujúce uplatnenie jeho kasačnej právomoci (obdobne III. ÚS 153/2023).

29. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 589/2024-11 zo 7. novembra 2024, podľa ktorého z § 255 ods. 1 CSP vyplýva, že osobou oprávnenou na náhradu trov konania môže byť len strana sporu. Ustanovenie § 263 ods. 1 CSP upravuje len platobné miesto, čím sleduje ochranu záujmov advokáta tým, že je určený ako prijímateľ trov právneho zastúpenia. Náhrada konkrétnej výšky trov právneho zastúpenia je vždy pohľadávkou strany sporu, ktorej bola priznaná. V tomto prípade ide teda o pohľadávku oprávneného, a nie o pohľadávku advokáta.

30. Na tomto mieste ústavný súd dáva do pozornosti, že jeho úlohou nie je perfekcionisticky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj v prípade výhrad k nimi urobeným čiastkovým procesným úkonom. Úlohou ústavného súdu je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi. Porušenie zákona, resp. jeho nesprávny výklad nemajú automaticky za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, musí pochybenie súdu presahovať intenzitu nezákonnosti. Musí ísť o také závažné chyby, v dôsledku ktorých už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi (resp. má potenciál vyústiť) do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi jeho stranami (m. m. IV. ÚS 79/2020, III. ÚS 400/2020, I. ÚS 281/2023, I. ÚS 303/2023, II. ÚS 563/2023).

31. Sťažovateľom uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

32. Vychádzajúc z uvedeného, pri predbežnom prerokovaní ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu